

Tuesday 16th March 2021

ਮਾਨਯੋਗ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ
ਜਥੇਦਾਰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ,

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ॥

ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਯੂ.ਕੇ. ਵਿੱਚ ਵਾਪਰ ਰਹੇ ਸੈਂਸਸ (ਮਰਦਸ਼ਮਾਰੀ 2021) ਸੰਬੰਧੀ ‘ਅਪੀਲ’ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ। ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸਰਬ-ਉਚਤਾ ਤੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮਹਾਨ ਰੁਤਬੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰਖਦਿਆ ਦਾਸ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਧਿਆਨ-ਗੋਚਰ ਕੁਝ ਵਿਚਾਰਾ ਦੀ ਸਾਂਝ ਪਾਈ ਜਾਵੇ। ਆਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਸਨਿਮਰ ਅਰਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਕੇ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਸਲਿਆ ਪ੍ਰਤੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰੋਗੇ।

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਤਿਗੁਰੂ ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੇ ‘ਬਾਬੇ’ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੇ ‘ਸਿੱਕੇ’ ਦਾ ਪ੍ਰਤਖ ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੇ ਰੂਪ’ ਚ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਲੀ ਦੇ ਤਖਤ-ਏ-ਤਾਉਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਹਜ਼ੂਰ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਬੁੰਗਾ ਸਾਹਿਬ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ‘ਏ ਭੂਪਤਿ ਸਭ ਦਿਵਸ ਚਾਰਿ ਕੇ’ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ ਤੇ ਕਾਲ ਤਕ ਸੀਮਤ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਝੂਠੀ ਹਕੂਮਤਾ ਵਾਲਿਆ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਕਰ ਦੇਣਾ ਸੀ। ਸੰਸਾਰ ਦੀਆਂ ਤਮਾਮ ਰਾਜਸੀ ਤਾਕਤਾਂ ਮਿਲ ਕੇ ਵੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆ।

ਮੇਰੀ ਤੁਢ ਬੁਧੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸਿੱਖਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਇਕ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਸਰਵੇਖਣ ਭਾਵ ਮਰਦਸ਼ਮਾਰੀ ਭਰਣ ਲਈ ਅਪੀਲ ਕਰਨਾ ਅਯੋਗ ਹੈ ਤੇ ਤਖਤ ਦੇ ਮਹਾਨ ਆਦਰਸ਼ ਨੂੰ ਢਾਹ ਵੀ ਲਗਦੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਿਖ ਕੌਮ ਦੀ ਹੋਂਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਦੀ ਮੁਹਤਾਜ਼ ਨਹੀਂ। ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਖੁਦ ਸਿੱਖਾ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਹੋਂਦ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ ਤੇ ਸਿਖੀ ਧੂਰਾਂ ਵੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੌਰ ਤੇ ਰੂਹਾਨੀ ਹੋਂਦ ਰਖਦੀ ਹੈ। ਮਰਦਸ਼ਮਾਰੀ ਵਿੱਚ ਕੀ ਭਰਨਾ, ਸਿਖਾ ਲਈ ਕੀ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੈ – ਇਹ ਸਥਾਨਕ ਸੰਗਤਾ, ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਤੇ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਧਾਰਮਕ ਆਗੂ ਜਿਵੇਂ ਪੋਪ ਜਾਂ ਡਲਾਈ ਲਾਮਾ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਦੇ ਪਾਂਧੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰਾ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇਵੇ, ਹੁਣ ਤਕ ਇਸ ਦੀ ਕੋਈ ਮਿਸਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਰੂਹਾਨੀ ਬੁਨਿਆਦ ਵਾਲੇ ਸਿਖ ਧਰਮ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਵੀ (ਪੱਛਮੀ) ਪੈਮਾਨੇ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਕਰਨਾ ਸਿਖ ਫਲਸਫੇ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਸੰਗਤਾ ਲੋੜ ਮੁਤਾਬਕ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾ ਦੀ ਰਖਵਾਲੀ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਖੁਦ ਹੀ ਉਲੀਕਦੀਆਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਰਬ-ਉਚ ਅਸਥਾਨ ਤੋਂ ਇਕ ਦੇਸ਼ (ਯੂ.ਕੇ.) ਦੀ ਮਰਦਸ਼ਮਾਰੀ ਭਰਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਨੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਅਗੰਮੀ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵ-ਪਧਰੀ ‘ਕਾਰਜ-ਖੇਤਰ’ ਨੂੰ ਛੋਟਾ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਪੱਛਮ ਦੇ ਬਹੁ ਗਿਣਤੀ ਦੇਸ਼ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਯੂਰਪ ਦੇ ਮੁਲਖ ਰਾਜ =-ਸੱਤਾ ਨੂੰ ਧਰਮ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਰਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਧਾਰਮਕ ਦੱਬਲ-ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਬੁਰਾ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਰਵੇਖਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਮੀਡੀਆ ਲਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਮੈਂ ਯੂ.ਕੇ ਦਾ ਨਾਗਰਿਕ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਨੀਤੀ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਸਿਖਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ‘ethnicity’ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਕੌਮੀ ਹੋਂਦ ਦਾ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦਾਸ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਇਸ ਤਰਾ ਹੀ ਭਰੇਗਾ ਤੇ ਸਿਖ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਟੀ.ਵੀ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਨਾਲ ਯੂ.ਕੇ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਤਰਾ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਚੁਕਾ ਹੈ।

ਪਰ, ਨਾਲ ਇਹ ਵੀ ਸਚਾਈ ਹੈ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਮਹਾਨ ਸਿਖ ਫੁਲਵਾੜੀ ਨੂੰ ‘ਮਲੇਛ ਭਾਖਿਆ’ ਜਾਂ ਫਿਰੰਗੀਆ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਵਜ਼, ‘ethnicity’, ‘religion’ ਆਦਿਕ ਨਾਲ ਪੂਰਨ ਤੌਰ ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਥਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ

t: +44 (0) 7703 325 038
e: sukhjeevansingh@jyotisaroop.com

ਸਕਦਾ। ਸਿਖੀ ਧਰਮ ਵੀ ਹੈ, ਕੌਮ ਵੀ ਹੈ ਤੇ ਪੰਥ ਵੀ ਹੈ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਇਸ ਗੁਰੂ ਆਸ਼ੇ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਲਈ ਕੋਈ ਸ਼ਬਦ ਢੁਕਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਸਮਝੌਤਾਵਾਦੀ (compromising) ਨਹੀਂ ਸਿਧਾਂਤਵਾਦੀ (principled) ਹੈ। ਤੁਹਾਡੀ ਰਸਨਾ ਤੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਵਰਤਮਾਨ ਦਾ ਇਕ-ਇਕ ਬੋਲ ਭਵਿੱਖ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਬਣੇਗਾ, ਦੁਨੀਆ ਦੀਆ ਅਦਾਲਤਾ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਤਰਜੁਮਾਨੀ ਕਰੇਗਾ।

ਹੋਰ ਵੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ, ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ੨੦੧੧ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਕੋਈ ੮੦-੯੦ ਹਜ਼ਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ 'ethnicity' ਵਜੋਂ ਸਿੱਖ ਭਰਿਆ। ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਕਹਿਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਯੂ.ਕੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ੫ ਲੱਖ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਫੇਰ ਬੋੜੀ ਜਿਹੀ ਮਾਤਰਾ ਨੇ 'ਸਿੱਖ' ethnicity ਵਜੋਂ ਭਰਿਆ ਤੇ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰਤੀ ਆਸਥਾ ਤੇ ਸਮਰਪਣ ਦਾ ਕੀ ਪੈਗਾਮ ਜਾਵੇਗਾ? ਲੋਕ ਸਮਝਣਗੇ ਕੇਵਲ ਥੋੜੇ ਜਿਹੇ ਸਿੱਖ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਜਾਂ ਜਥੇਦਾਰ ਦੀ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਿੱਖ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਫੁਰਮਾਨਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕਰਕੇ ਸਰਕਾਰੇ-ਦਰਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਮਸਲੇ ਹੱਲ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਬਿਆਨ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਖਤਰਨਾਕ ਸਾਬਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸਰਕਾਰਾ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕਹਿਣ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਹੈ ਹੀ ਨਹੀਂ।

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦੇਣ ਲਈ ਜਾਗਦੀ ਜਮੀਰਾ ਵਾਲੇ ਸਿਰ-ਧੜ ਦੀ ਬਾਜ਼ੀ ਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਜੈਲਾਂ ਕਟਦੇ ਹਨ, ਸ਼ਹੀਦੀਆ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਕੀ ਹੁਣ ਸੈਂਸਸ ਭਰਨਾ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਭਰਨਾ ਵੀ ਉਸ ਤਰਾਂ ਦਾ ਹੀ ਧਾਰਮਕ ਫਰਜ਼ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ?

ਇਸ ਤਰਾਂ ਤੁਸੀਂ ਪਹਿਲਾ ਵੀ ਕੋਵਿਡ-੧੯੯ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਸੰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸੰਗਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆ ਸਰਕਾਰਾ ਤੇ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੀਆ ਹਦਾਇਤਾ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਸਮੇਤ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਕੋਵਿਡ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਘਾਣ ਕੀਤਾ ਤੇ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਵੀ ਕਈ ਵਾਰ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦੇ ਰਹੇ। ਮਿਸਾਲ ਵਜੋਂ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੇ ਦਾਹੜੇ ਦੇ ਕੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰਨ ਤੱਕ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਚਲੀ ਜਿਸ ਦਾ 'ਸਿੱਖ ਕੌਸਲ ਯੂ.ਕੇ.' ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਜਰਨਲ ਸਕੱਤਰ ਭਾਈ ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਰੁਕਵਾਇਆ। ਕੀ ਸਿਖਾਂ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਸਲਾਹ ਮਨਣ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਠਕਿ ਸੀ?

ਸੰਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਯੂ.ਕੇ ਫੇਰੀ ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦਰਸ਼ਨ ਤੇ ਬਚਨਾ ਦੀ ਸਾਂਝ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ। ਦਾਸ ਤੁਹਾਡਾ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਤਰਾਂ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯੂ.ਕੇ ਸੰਬੰਧੀ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਸ੍ਰੋਤ ਸੁਧਾਰ ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਲੋੜ ਰਖਦੇ ਹਨ। ਸੰਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਸਿਖ ਭਾਵਨਾ ਦੀ ਤਰਜੁਮਾਨੀ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਸਿਖ ਭਾਵਨਾ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਸਵੀਰ ਕੁਝ ਚੁਣਵੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਬਲਕਿ ਸਿਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਤੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਦਾਸ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਨੀ ਜੀ, ਭੁਲਾ ਚੁਕਾ ਦੀ ਬਿਮਾ ਬਖਸ਼ਣੀ।

ਸਤਿਕਾਰ ਸਾਹਿਤ
ਦਾਸ,

ਗਿ: ਸੁਖਜੀਵਨ ਸਿੰਘ
(ਕਥਾਵਾਚਕ)